

פנינים יקרים

מתורת רבותינו הקדושים מביאלא

- ליקוטי אמרים ככתבם וכלשונם מספרי רבותינו הקדושים •

פרשת וילך – שבת שובה

ועשרי"ם בגימטריא נתי"ב ל"א ידע"ו עי"ט
[איוב כח ז], רמז שהיום עלה למדרגה גבוהה
מאד, שאפילו מלאכים לא ידעו להשיגו.

וילכן לא אוכל עוד לצאת [ממדרגת]
ולבוא אליכם'. וזה 'וד' אמר אלי
לא תעבור את הירדן הזה, לשון ירידה
והשפלה, כלומר עתה לא תרד עוד
ממדרגתך שתעבור אתה אליהם, רק הם
יעברו ויבוא אליך באתערותא והכנה
הראויה, ואז תשפיע להם, והבן.

עמוד תקסד

• תולדות אדם •

ומצאהו רעות רבות וצרות ואמר ביום
ההוא הלא על כי אין אלהי בקרבי מצאוני
הרעות האלה. (לא יז)

ויש לדקדק, בתחילה כתיב 'רעות רבות
וצרות', ולבסוף הפסוק כתיב 'רעות'
לבד. אך כי ידוע שיש עיתים בשנה אשר
השם יתברך קבע לנו זמנים לתשובה,
ואפילו ביחיד, היינו: עשרת ימי תשובה,
כמו שאמרנו ז"ל [ר"ה יח]. על הפסוק [ישעי' נה
ו] 'דרשו ה' בהמצאו', אלו עשרת ימי
תשובה, שהוא מצוי אפילו ליחיד. ולזה

• דברי בינה •

וילך משה וידבר וגו'. (לא א)
ומקשה בזה הקדוש: לאן הלך וכו'.
לפי דברינו יבואר, שזה לימד אז
משה רבינו עליו השלום לישראל: שאף
הליכה לבדה שאין בה שום מעשה, כמו
שאמרנו: "הולך ואינו עושה" - גם כן אינו
הולך לבטלה ח"ו. וזו המחשבה עומדת
וממתנת עד שיזכה האדם למעשה טוב,
ומתקשר המחשבה בזו המעשה, ואז באמת
שכר ההליכה בידו. וזה "וילך משה וידבר",
היינו, שהראה להם שהליכה טובה תוכל
להיות נקשרת עם הדיבור. שאחר כך
כשזוכה לדבר בדברי תורה, ונעשה מזו
המחשבה כלי להדיבור או להמעשה.

עמוד קמט

• ארון עדות •

בן מאה ועשרים שנה אנכי היום לא אוכל
עוד לצאת ולבוא וגו'. (לא ב)
עתה לפני פטירתו נתעלה משה למדרגה
גבוהה מאד, עד שלא היה יכול עוד
להשפיל עצמו כל כך, וזה שאמר להם 'בן
מאה ועשרים שנה אנכי היום', מא"ה

• דברי בינה •

ועתה כתבו לכם את השירה הזאת ולמדה
את בני ישראל שימה בפיהם. (לא יט)

הנה 'לכם' אמרו תמיד בגמרא "לכם ולא הגזול". והעיקר כתיבת ספר תורה מקיימים, אם הוא דוקא על זה האופן, דהיינו, שהאדם לא יגזול מדות חבירו, ולהתלבש בטלית שאינו שלו. וגם שלא יאמר האדם, אילו היו נותנים לי מדריגה זו, שהייתי למדן וכדומה בקי בסתרי תורה, אז הייתי עובד השם יתברך. לזאת אמר הכתוב "כתבו לכם", שרק כל איש ואיש לפי מדריגתו, יהיה עובד השם יתברך בחלקו.
עמוד קן

• ואלה הדברים שנאמרו לדוד •

ויצו משה את הלויים נושאי ארון ברית ה'
לאמר לקח את ספר התורה הזה. (לא כה-
כו)

התגלות התורה הקדושה לא היתה אפשרית רק כשישפרו ישראל את מעשיהם, להרגיש בלב ובכלל מעשיהם, הן בצרכי הגוף והן בצרכי הנפש, את גדולת הש"י הנכרת בהם. ואז מכח מעשיהם הטובים מתגלה כח התורה באמצעות כח הצדיקים.

כמו שנאמר "ויצו משה את הלויים נושאי ארון ברית ה' לאמר לקח את ספר התורה הזה", כי הלויים נקראים הצדיקים, שמלויים ומחברים את ישראל לאביהם שבשמים, ומלויים את הש"י לישראל בכח תפילתם, כי תפילה היא לשון התחברות

אמר הפסוק: ואמר ביום ההוא הלא על כי אין אלהי בקרבי, אפילו יחיד שהירהר בתשובה, ואמר: הלא על כי כו', נעשה מרעות רבות וצרות - רעות לבד. וכל שכן אם עשה תשובה גמורה, אזי בוודאי הוסר הכל ממנו, ויהיה כולו טוב.

• מבשר טוב •

ואנכי הסתר אסתיר פני ביום ההוא (לא יח)

והיינו, שהדורות הללו גדולים לא רק בהשגתם מה שיכולים להשיג דורות הללו, אלא עצם עבודתם בזמנים הללו, הוא בבחינת ההסתר פנים. ועבודה מתוך יסורים ואי מנוחה וצרות הגלות, חשובה מאד בשמים.

ולולי דמסתפינא, הוה אמינא שעבודתם חשובה יותר מדורות הראשונים. ובפרט בזמן הסתר פנים מהשם יתברך - כמו שנאמר בפסוק, ועוד בעולם של תאוה וזוהמה וטומאה ופריצות שלא היה כמעט בעולם, לבד מדור המבול דודר הפלגה כמו שיתבאר לקמן בעזר ה' יתברך, והוא גם מפאת עקבתא דמשיחא, שבימות המשיח יהיה אור גדול של קדושה והשראת השכינה. וכידוע מהגמרא שבת [עז:]: "כבריינו של עולם דברי שא חשוכא והדר נהורא". והיינו, שקודם האור מתגבר החושך ככל הבחינות: חושך מהשם יתברך, וחושך בטומאת העולם - שגורם לחושך רוחני.

שכינתא בגלותא פ"א

הזאת עד תומם. (לא ל')

פעם אחת נכנס הרב הקדוש הרבי ר' בונים זצללה"ה להיהודי הקדוש זצללה"ה, וציווה לו היהודי הקדוש שיאמר איזה פסוק, והיהודי הקדוש יאמר עליו תורה. ונפל לו פסוק לתוך פיו הקדוש של הרה"ק הרבי ר' בונים: "וילך משה וידבר את כל דברי השירה הזאת עד תומם", והשיב לו היהודי הקדוש: 'תומם', ולא יותר, והבין הרב הקדוש הרבי ר' בונים הפירוש והיה בשמחה מאוד.

ובאותו מעמד היה גם כן הרה"ק הרבי ר' חנוך העניך מאלכסנדר זצללה"ה, והיה שואל להרב הקדוש הרבי ר' בונים, מה פירש לו היהודי הקדוש, ומה זה השמחה על הפירוש הזה. והשיב לו הרה"ק הרבי ר' בונים, הנה אתה חכם, תבין מעצמך את פירוש המכוון של תיבת 'תומם'. ואמר הרב

כמו "נפתולי אלקים נפתלתי" [בראשית ל ח]. אם ב"י עם קדשו מכוונים את כל מעשיהם לשם שמים, יכולים הצדיקים לפעול במעשיהם ותפילתם שהש"י ימלא את כל צרכי עמו ישראל, מכיון שיש להם התחברות אלו עם אלו, הם נכללים ב'בראשית' - בשביל ישראל שנקראו ראשית, שהכל נעשה בשביל ישראל.

עמוד קכה

• דברי בינה •

להכעיסו במעשי ידיכם. (לא בט)
היינו, כי הכעס והפגם הוא רק למטה במעשי ידיכם, אבל בשורש נשמת ישראל, אין שום חטא ופגם מגיע לשם.

• היהודי הקדוש •

וילך משה וידבר את כל דברי השירה

מעשי הצדיקים

יִשְׁמְעוּ וְלִמְדוּ לִירְאָה אֶת יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם כָּל הַיָּמִים וְגו'.

רבי דוד מלעלוב ז"ע נסע להכפרים להחזיר בתשובה בני ישראל הקדושים, פעם נסע עם חבירו היהודי הקדוש ז"ע על הדרך, ובאמצע הדרך אמר רבי דוד להיהודי הקדוש ז"ע שיחכה עליו קצת כי רוצה ליכנס לכפר הסמוך על זמן מה, ורבי דוד שהה קצת. וכשבא בחזרה שאל אותו היהודי הקדוש היכן היה, ענה רבי דוד כי למד עכשיו יראת שמים מאיזה קצב, שראה האיך הקצב החזיק בידו הגרון שקוצבים בזה הבשר והקצב אמר לאביו אם לא שמפחד מהשם יתברך היה קוצץ את ראשו בהגרזן שבידו אזא יראה שמים (יראת שמים כזה) ולא היה יכול לרבי דוד להרגיע עצמו מהיראת שמים של הקצב.

אור יקרות

מאוצרו של הרה"ח חיים שלום פרוש ז"ל

היושע הוא עובר לפניך. בכדי לזכות לתיקון המדות העצה היא נסיעה אל הצדיק, ועל ידו יתעורר לתיקון המדות וממילא יוכל האדם לעבוד את ה' במנוחה.

(תולדות אדם)

כך גדולה "עד ה' אלוקיך", ואח"כ מסתפק בוידוי דברים בלבד "קחו עמכם דברים". אך [לפי האמור] יתורץ, כי העיקר תשובה עילאה להפוך הכל להקדושה, "עד ה' אלוקיך" אך באיזה אופן: "קחו עמכם דברים", ממש באותו אופן שעשית החטא ואותו החשק וההתלהבות לעבוד בהם עבודת קודש, "ושבו אל ה'" וזה תשובה מאהבה שזדונות נעשו לו כזכיות.

מאמרים עמ' מב

• דברי בינה •

בכל יום מעשרת ימי תשובה יכול לתקן מה שפגם בכל השנה בכל הימים

וזה 'למען ירבו ימיכם', שהימים שלכם יהיה להם רבוי, לתקן מה שפגמו ביום אחר ח"ו. ומפני מה יוכלו לתקן יום מהני יום. דהנה אנו אומרים בכל יום: ועל ניסך שבכל יום ויום עמנו, שבכל יום נעשה רושם לחבירו, בסוד "בכל יום ויום בת קול יוצאת מהר חורב" [אבות ו א], שיהיה כל יום ויום קשור אחד עם חבירו, כדי שנוכל לתקן כל יום מה שפגם אתמול. וכמו כן בכל שנה יכול לתקן באותו יום מה שפגם בכל השנה, הן בגלגול זה הן בגלגול אחר. ובעשרת ימי תשובה ביותר, כמו שאיתא בספרים [פעי"ה שער תפלות ר"ה פ"ז] כי בכל יום מעשרת ימי תשובה יוכל לתקן מה שפגם בכל השנה בכל הימים. לכן הם שבעה ימים.

פרשת נח עמ' נד

הקדוש מאלכסנדר שנראה לו הכוונה של הפירוש, כי אם תיבת 'תומם' קאי על השירה היה צריך לכתוב 'תומה'. אך הפירוש הוא, שמשא רבנו ע"ה היה הולך ומדבר את דברי השירה כמה וכמה פעמים לתוך ליבות בני ישראל, עד 'תומם' - ביז ער האט זיי גאנץ גימאכט" [עד שעשאם שלמים], וכיוון האמת.

עמוד קעה

• לשבת שובה •

• תולדות אדם •

האנשים הפשוטים יותר קל להם לעשות תשובה

שמעתי בשם הרבי מלובלין זצלה"ה זי"ע, שפעם אחד היה הרבי זצ"ל מצפה מאוד שהגאולה שלימה יהיה באותה השנה, ולא עלתה. ואמר להה"ק היהודי זצלה"ה זי"ע: שאנשים הפשוטים כבר עשו תשובה גמורה, ומצדם היה יכול להיות הגאולה, אך עיקר העיכוב היה מאנשי מעלות, כי קשה להם לבוא לידי שפלות מחמת המעלות שיש בהם, ואי אפשר להם לבוא לידי תשובה גמורה.

'תולדות אדם' לשבת שובה

• חלקת יהושע •

שובה ישראל עד ה' אלוקיך. קחו עמכם דברים ושובו אל ה'. (הושע יד ב) [ולחביץ] כי מקודם דורש הנביא תשובה כל

הפצת הגליון השבוע נתרם לעילוי נשמת
הרה"ח רבי שמואל קליין ז"ל
נתרם ע"י הרב אשר מילר הי"ו